

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Joachim Langens Verbesserte und Erleichterte Lateinische Grammatica

Lange, Joachim

Halle, 1726

Conjugatio I.

[urn:nbn:de:bsz:31-263836](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-263836)

IMPERATIVUS.

Mi fili, *esto* tua sorte contentus.

O vos condiscipuli, *este* diligentes & pii.

Esote misericordes, quemadmodum pater vester in cœlo est misericors.

Omnes pueri cras hora octava *sunto* in templo.

INFINITIVUS.

Audio, fratrem tuum (fratres tuos) hodie *esse* & heri *fuisse* in schola.

Spero, te posthac *futurum esse* diligentiorē.

Spero, vos posthac *futuros esse* diligentiores.

Spero, *fore*, ut posthac discas libentius.

PARTIC. *Futurus* dies lunæ nobis omnibus erit lætus.

CONJUGATIO I.

ACTIVUM.

INDICATIVUS.

Præsens.

Amo Deum, qui me creavit & conservat.

Si non *amas* Deum, non es verus Christianus.

Qui *amat* Deum, is vicissim ab ipso *amatur*.

Amamus virtutem, quia est pulcherrima.

Quia me *amatis*, vos vicissim *amabo*.

Qui Deum non *amant*, sunt miserissimi omnium.

Imperfectum.

Olim *amabam* vitia, sed nunc *amo* virtutem.

Heri *amabas* pietatem & bonos mores.

Frater meus nuper *amabat* Deum, & adhuc *amat* eum.

Amabamus matrem tuam, quia erat pia.

Amabatis olim bonas artes, ideo docti evastis.

Mei fratres *amabant* patrem tuum, virum bonum.

Perfectum.

Amavi te semper ob probitatem tuam.

Amavisti me semper ex animo, & in posterum *amabis*.

Nemo vestrum virtutem unquam *amavit*.

Plus-

Plusquamperfectum.

Amaveram te, sed tu non *amaveras* me.
 Frater meus *amaverat* condiscipulos suos, sed hi non *amaverant* illum.

Amaveramus vos, sed vos non *amaveratis* Deum.
Laudaverant quidem virtutem, sed non *amaverant*.

Futurum.

Amabo Deum ex animo per totam vitam.
Amabis virtutem simul ac agnoveris ejus pretium.
 Mea mater te etiam in posterum *amabit*.
Amabimus Deum & virtutem: quod optimum est.
Amabitis bonas artes, ut heri audivi.
 Beati Deum in æternum *amabunt* & laudabunt.
Recitabo sententiam meam, quando Petrus eam *recitabit*:
Pronunciabo hanc vocem, sicut eam reliqui *pronunciabunt*.

CONJUNCTIVUS.

Præsens.

Rogat & rogabit me, ut *amem* Deum sincere.
 Rogo & rogabo te, ut *amēs* veritatem.
 Rogat & rogabit fratrem, ut *amet* sapientiam.
 Hortatur & hortabitur nos, ut *amemus* justitiam.
 Horratur & hortabitur vos, ut *ametis* justitiam.
 Hortatur & hortabitur illos, ut *ament* justitiam.

Imperfectum.

Rogabat, (rogavit, rogaverat) me pater tuus, ut *amarem* Deum.
 Hortabatur (hortatus est, erat) te frater tuus, ut *amares* virtutem.
 Dehortabatur (dehortatus est, erat) te frater tuus, ne vicia *amares*.

Perfectum Plusquamperfectum. et Futurum.

Quamvis eum *amaverim*, tamen me non redamiat, &c.
 Quamvis eum *amaverimus*, tamen nos non redamat.
Amavissem hunc, si fuisset probus.

Si *amaviffem* hunc hominem, me *redamaret*.

Utinam Deum *amaviffem* (es, et &c.) ex animo.

Si *amavero* (is, it) *fapientiam*, *fapiens* evadam (es et.)

Si *amaverimas* (itis, int) *justitiam*, *erimus* (eritis, erunt)
justi.

IMPERATIVUS.

Ama, amate, amato, amatote, amanto, non solum amicos,
fed etiam inimicos.

Tu Deum *lauda*, & vos illum quoque *laudate*.

INFINITIVUS.

Decet Christianum, Deum ac pietatem *amare*.

Spero te *amare* Deum.

Audio te *amaviffe* Deum.

Video te *amaturum esse* Deum.

Novi vos *amare*, *amaviffe*, & *amatuos* (as) esse virtutem.

Gerundia, Supina, Participia.

Est sane tempus, imo necessitas *amandi* Deum.

Promptus sum ad *amandum* Deum.

Amando reddimur amabiles & accepti.

Eo vel venio *amatum* bonas literas.

Deus est *amatu* digniffimus, i. e. amore, vel ut ametur.

Omnis puer *amans* virtutem, fit probus.

Pueri pietatem *amantes* parentibus sunt cari.

Puer *amaturus* Deum amat etiam condifcipulos suos.

PASSIVUM.

INDICATIVUS.

Præfens.

Amor a præceptore, quando sum probus & obediens.

Amaris ab omnibus piis, quia ipse pius es.

Meus frater *amatur* a nemine, quia est improbus.

Amamur ideo a Deo, ut ipsum amemus.

Vos impii ideo a Deo *amamini*, ut ipsum ametis.

Vitia *amantur*, imo laudantur ab improbis.

Impe-

Imperfectum.

Amabar, imo laudabar, heri ob diligentiam meam,
Amabaris nudius tertius ob probitatem tuam.
Amabatur meus frater olim a paucis hominibus.
 Ego & soror mea *amabamur* semper a matre.
 Vos heri non *amabamini*, quia eratis petulantes,
 Tui condiscipuli heri *amabantur* a præceptore.

Perfectum et Plusquamperfectum.

Amatus sum a Deo, Creatore meo, ab æterno.
Amatus es, mi frater, a parentibus nostris.
Amatus est a me frater & amata est soror.
Amati sumus ab omnibus bonis viris.
Amati estis olim, sed nunc non amamini.
Amati sunt a patre omnes probi filii.
Amati eramus ab hoc homine propter pecuniam.
Amati eratis ab omnibus propter divitias,
Amati erant ob honestatem morum.

Futurum.

Amabor a parentibus, si fuero amabilis.
Amaberis a præceptore, si fueris amore dignus.
Amabitur tua pecunia, non tua virtus.
Amabimur a paucis ob probitatem nostram.
Amabimini non tantum a Deo, sed etiam ab omnibus piis
 hominibus; si etiam posthac eritis tam diligentes, sic
 ut adhuc fuistis.
Amabuntur tui fratres ab omnibus propter ipsorum mode-
 stiam & honestatem.
Laudabuntur omnes diligentes ob diligentiam suam.

CONJUNCTIVUS.†

Præsens.

Operam dabo, ut *amer* a meo præceptore.
 Mi fili, ut *ameris*, amabilis esto.

Nescio

nescio, an *ameris* a fratre tuo, sicut ego amor,
 Pius esto frater tuus, ut *ametur* a cunctis.
 Operam dabimus, ut *amemur* a præceptore.
 Mei filii, ut *amenini*, amabiles estote.
 Pii sunt fratres tui, ut *amentur* a cunctis.
 Æquum & iustum est, ut boni a bonis *amentur*.

Imperfectum.

Amarer hodie, si heri fuisset diligens.
 Utinam *amareris* a singulis, uti ego amor.
 Frater tuus *amaretur*, nisi amore esset indignus.
 Nos omnes *amaremur*, si amore essemus digni.
 Utinam vos omnes hodie *amaremini* ab omnibus.
 Etiam impii *amarantur*, si pii fierent.

Perfectum.

Nescio, an unquam *amatus sim* a tuo parte.
 Dubito, an *amatus sis* a parente meo.
 Non dubito, quin *amatus sit* frater a fratre.
 Nescio, an heri *amati simus* a te.
 Dubito, an *amati sitis* a parente.
 Non dubito, quin *amati sint* fratres a fratribus.

Plusquamperfectum.

Utinam *amatus essem* a vobis ex animo.
 Nisi *amatus esses* a me, non redamares me.
 Si *amatus esset* frater meus, gauderem.
 Utinam *amati essemus* ab omnibus sincere.
 Nisi *amati essetis* a nobis, non amaretis nos.
 Si *amati essent* fratres nostri, gauderemus.
 Si *laudati essemus*, vicissim alios *laudaremus*.
 Vos *laudati essetis*, si fuissetis laude digni.
 Nisi fratres laude indigni fuissent, *laudati essent*.

Futurum.

Si *amatus fuero* a vobis, vos mutuo amabo.
 Nisi *amatus fueris* ab hoc, hunc vix amabis.
 Quando *amatus fuerit* frater meus, gaudebit.

B b

Si

Si *amati fuerimus* a vobis ; vos vicissim amabimus.
Nisi *amati fueritis* ab hoc , hunc vix amabitis,
Quando *amati fuerint* fratres mei , gaudebunt.

IMPERATIVUS.

Frater dicit : *amare* a meis parentibus.
Deus ipse quasi dicit ad nos : *amamini* a meis angelis.
Amator (ameris) a nostro praeceptore : quod ego tibi non invideo.
Soror mea *amator (ametur)* a matre , ut sit posthac probior.
Amaminor a vestro praeceptore ; ego facile permitto.
Deus dicit : probi filii *amantor* a suis parentibus.

INFINITIVUS.

Spero , te *amari* ab omnibus , i. e. quod ameris.
Video & audio , vos *amari* a patre , i. e. quod amemini.
Non dubito , fratrem *amari* a te , i. e. quin frater ametur.
Video , intelligo , me *amatum esse* a te , i. e. quod amatus sim.
Audio vos *amatos esse* a patre , i. e. quod amati sitis.
Spero , me *amatum iri* a fratre , i. e. fore , ut amer.
Spero , nos a bonis *amatum iri* , i. e. fore , ut amemur.
Spero , has literas a vobis *amatum iri* , i. e. fore , ut amentur.

PARTICIPIUM.

Hic puer a te *amatus* , te vicissim amabit.
Haec filia a matre *amata* , amabit pietatem.
Hoc animal *amatum* insecutum est nos.
Hi viri a nobis *amari* vobis benefecerunt.
Deus est *amandus* omnibus Christianis.
Haec virtus *amanda* est ob dignitatem suam.
Verbum Dei *amandum* est ab omnibus cultoribus.
Etiam homines sunt *amandi* , secundum Dei praeceptum.

CON-